

Svar på fullmäktigemotion 19/2021: Ett organisationsvänligt Kyrkslätt (fge)

Kommunfullmäktige 31.05.2021 § 54

Ordföranden för Centerns fullmäktigegrupp Marjut Frantsi-Lankia lämnade följande motion vid kommunfullmäktiges sammanträde 31.5.2021:

”I Kyrkslätt verkar en otalig mängd olika föreningar och medborgarorganisationer. Deras insats i aktiverandet och delaktiggörandet av kommuninvånarna och främjandet av dessas välbefinnande är verkligen betydande. Föreningarna och organisationerna är allmännyttiga ideella aktörer vars existens är helt beroende av kommunens eller andra instansers bidrag. Eftersom bidrag till organisationer inte är en lagstadgad skyldighet händer det lätt att sparsåkringen blir på i fråga om bidrag under ekonomiskt strama tider, vilket man har sett bl.a. i fjol.

Centerns fullmäktigegrupp förslår att Kyrkslätt kommun i fortsättningen ska verka på ett mera organisationsvänligt och målinriktat sätt. Utgångspunkten för en organisationsvänlig kommun är att kommuninvånarna och medborgarorganisationerna är delaktiga, att man hör dem och utvecklar partnerskap. Genom att stöda deltagande skapar man förutsättningar för att kommuninvånarna ska kunna påverka ärenden som berör dem och aktiveras att delta i samhällelig verksamhet som stärker resurser och producerar välbefinnande.

Vi föreslår att en organisationskoordinator utses i Kyrkslätt, vars uppgift är att (vid sidan av sitt eget arbete) tillsammans med organisationerna ansvara för utvecklingen av planenligt organisationssamarbete baserat på partnerskap. Kommunen ska dessutom säkerställa att det finns verksamhetslokaler som är avgiftsfria eller skäligt prissatta vilket möjliggör verksamhet inom hela kommunens område på lika villkor. Genom sin egen verksamhet kompletterar organisationerna kommunens tjänster och främjar således kommuninvånarnas välbefinnande. Detta förutsätter ett partnerskapsavtal mellan kommunen och organisationerna, i vilket man beaktar organisationsverksamhetens mål och avtalar om bidrag i enlighet med det. I partnerskapsavtalet fastställs också uppföljningen och utvärderingen av verksamhetens resultat.

Partnerskapssamarbetet mellan kommunen och organisationerna är allt viktigare i framtiden och alldeles särskilt med tanke på minimeringen av konsekvenserna av coronapandemin. Kommunens egna resurser räcker inte ensamma till för detta, därför är det i framtiden allt viktigare att sammankoppla organisationernas resurser, sakkunskap och kunnande med främjandet av kommuninvånarnas välbefinnande på ett mera målinriktat och planenligt sätt än nu.

Ytterligare information bl.a. <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/hyvinvointijohtaminen/hyvinvointijohtaminen-kunnassa/jarjestot-kunnassa>

Kyrkslätt 31.5.2021

Marjut Frantsi-Lankia, ordförande för Centerns fullmäktigegrupp”

Utöver av Marjut Frantsi-Lankia undertecknades motionen av följande fullmäktigeledamöter: Miika Engström, Irja Bergholm, Krista Petäjärvi,

Linda Basilier, Anni-Mari Syväniemi, Sanni Jäppinen, Maarit Orko, Outi Saloranta-Eriksson och Anna-Mari Toikka.

Beslut Kommunfullmäktige beslutade sända motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Kommunstyrelsen 07.11.2022 § 373
675/00.04.02/2021

Beredare Kommunutvecklingschef Susanna Hyvärinen, servicedirektör Sirku Pekkarinen-Keto och ungdoms- och idrottschef Päivi Sorvari,
fornamn.efternamn@kirkkonummi.fi

Svar

I Kyrksläotts kommun finns för närvarande 576 registrerade föreningar, trossamfund och handelskammare i Patent- och registerstyrelsens (PRH) register.

Föreningarna och medborgarorganisationerna i Kyrkslätt har en betydande roll på lokal nivå i aktiveringen och delaktiggörandet av kommuninvånarna och främjandet av deras välmående.

I Kyrksläotts kommuns kommunstrategi2022 - 2023 (fge 31.1.2022 § 5) har man beaktat främjandet av delaktighet och i Kyrksläotts omfattande välfärdsberättelse och välfärdsplan2022-2025 har föreningarnas och organisationernas centrala roll identifierats till exempel i barns och ungas hobbyverksamhet på fritiden. Kommunen är med i den världsomfattande barnorganisationen UNICEFs verksamhet En barnvänlig kommun och främjar som tväradministrativt samarbete organisationens mål som är förenliga med statusen En barnvänlig kommun.

De olika organen inom kommunen beviljar inom ramen för sina regler och årliga anslag bidrag till föreningar och sammanslutningar inom sitt verksamhetsområde. Med hjälp av bidragen bland annat planerar och genomför kommuninvånarna olika verksamheter för att främja kommuninvånarnas välmående. Kyrksläotts kommun har under de senaste åren beviljat föreningar och organisationer olika bidrag varje år om cirka en miljon euro. Kommunens stöd till de lokala medborgarorganisationerna är betydande och vi önskar självfallet att även i framtiden reserveras anslag för bidrag.

Lokaler som förvaltas av kommunen erbjuder lokala föreningar ett lysande underlag för ordnande av olika verksamheter, eftersom den största delen av de lokaler kommunen förvaltar är gratis för lokala föreningar i enlighet med kommunstyrelsens beslut 9.12.2019 § 424 om kalkylerade minimiärsättningar som uppbärs för användningen av kommunens verksamhetslokaler. Från och med 1.1.2020 tar man inte ut någon ersättning för användning av gymnastiksalor och andra rum i skolor och ungdomslokaler av kultur-, idrotts-, ungdoms-, hälso-, handikapp-, veteran-, pensionärs-, by- och Hem och skola-organisationer, ideella föreningar och frivilliga brandkårer som är registrerade i Kyrkslätt, då användningen inte anknyter till kommersiell verksamhet. Av andra aktörer tar man ut avgifter enligt ersättning som uppbärs för användning av kommunens

verksamhetslokaler. Undantag till den ovan nämnda avgiftsfriheten är bl.a. simhallens bassängutrymmen och det uppvärmbara konstgräset, som förvaltas av fritidstjänsterna. För dessa tas ut avgifter som bestämts av bildnings- och fritidsnämnden 3.3.2022 § 13.

Föreningar i Kyrkslätt kan boka kommunhusets utrymmen, Kyrkslättssalen och sammanträdesrummet Ervast under tjänstetid kl. 9 – 16, hyra kommunens övriga mötes- och festlokaler eller reservera och hyra ungdoms- och motionsutrymmen (<https://www.kyrkslatt.fi/reservering-av-kommunens-lokaler>). Också bibliotekshuset Fyyris mötes- och grupprum går att reservera (<https://www.kirkkonummi.verkkokirjasto.fi/sv/-/fyyrin-tilojen-varaaminen>).

Det nya bibliotekshuset Fyyris lokaler är ett utmärkt exempel på den möjlighet som erbjuds olika instanser att samlas och ordna evenemang i Kyrksläotts centrum. Tredje sektorn har använt sig flitigt av lokalerna och där har ordnats olika evenemang såsom språkcaféer och kamrathandledning.

Samarbetet med föreningar och organisationer är serviceområdesspecifikt i kommunen. Serviceområdena gör målinriktat samarbete serviceområdesspecifikt med sakkunniga föreningar och organisationer som länkas till serviceområdets verksamhet. Organisations- och föreningssamarbetet är på kommunens serviceområden en del av den normala årliga planmässiga verksamheten.

Serviceområdet för bildning och fritid har till uppgift att ordna tjänster som stöder välmående, aktivt medlemskap i gemenskapen, kontinuerligt lärande och meningsfullt liv för alla Kyrksläottsbor. Inom serviceområdet för bildning och fritid gör man samarbete med olika aktörer i mycket stor utsträckning för att genomföra och utveckla olika verksamheter för att främja kommuninvånarnas välmående. Olika evenemang, utbildningar, utflykter, guidningar och verksamheter kring något speciellt tema ordnas regelbundet för olika målgrupper bland annat under småbarnspedagogiken och skoldagarna, men också på kommuninvånarnas fritid. Verksamheter som ordnas i samarbete är bland annat hobbypop-up-evenemang för barn och unga, trafiksäkerhetsutbildningar, temautflykter till naturen, evenemanget Perhekeidas, HobbyHjältarna-evenemangen dvs. presentationer av hobbyer under skoldagen, elevernas må bra-dag i skolorna och presentationer av idrottsgrenar under dagen i småbarnspedagogik. Som samarbetspartner fungerar bland annat lokala kultur-, ungdoms- och idrottsföreningar, Hem- och skolaföreningar, föräldraföreningar, men också många andra partner såsom Luckan, Röda Korset, Folkhälsan, Trafikskyddet, församlingar och Marthaföreningarna.

De årliga Kyrkslätt dagarna är också ett bra exempel på långsiktigt regelbundet samarbete mellan förenings- och organisationsfältet samt serviceområdet som sträcker sig till kommuninvånarnas vardag. Kyrkslätt dagarna som koordineras av kulturtjänsterna har ordnats sedan mitten av 1990-talet som ett mångsidigt evenemang där olika organisationer och andra instanser erbjuds möjlighet att presentera sin verksamhet i form av torgevenemang och andra sammankomster. Verksamhetsmodellen har visat sin livskraft och intresset för att ordna evenemang i samband med Kyrkslätt dagarna har från år till år fortsatt också på 2000-talet. Utöver de lokala organisationerna har speciellt företagen som är verksamma i Kyrksläotts centrum aktivt deltagit och presenterat sin verksamhet. Varje år har man valt ett tema för dagarna i samarbete med aktörerna.

Utvecklingen av delaktigheten är en kontinuerlig process i samarbete med föreningar och organisationer som utförs och utvecklas serviceområdet för att genomföra och ta fram olika verksamheter. Till exempel för att uppnå målen med gratis hobbyverksamhet för barn och unga gör serviceområdet regelbundet samarbete med lokala aktörer, eftersom man inte skulle kunna uppnå målen utan att koordinera lokala aktörer och kommunens kunskaper och resurser. Olika avgiftsfria hobbygrupper för barn och unga ordnas under skoldagarna, i skoldagarnas omedelbara närhet samt på barns och ungas fritid tillsammans med olika aktörer bland annat genom samarbetsavtal och mångsidig användning av hobbylokaler. Serviceområdet får statsbidrag enligt Finlandsmodellen för hobbyverksamhet för att genomföra avgiftsfri hobbyverksamhet.

URHEA-verksamheten som började i alla fyra skolor med högre årskurser i augusti 2021 är också ett bra exempel på samarbetet mellan idrottsföreningar, serviceområdet och URHEA-akademien. Utgångspunkten för planeringen av URHEA-verksamheten och genomförandet av verksamheten har varit att med tidtabellslösningar stöda elevens aktiva möjlighet till idrottshobby genom att i den veckovisa läsoordningen tid för hobbyn en morgon och en eftermiddag för fysikträning, allmän träning eller greenträning. Den idrottande ungas förening/träning svarar för sin del för innehållet i idrottarens helhetsträning och för träningsplatserna. Innan URHEA-verksamheten körde i gång officiellt, fordrade det flera möten och samkörning av olika faktorer med olika aktörer.

Bra exempel på delaktighet är också uppgörandet av Kyrksläotts första kulturstrategi med kraftigt engagemang av organisationsfältet samt skapandet av ett program för kulturfostran för Kyrkslätt dvs. en kulturkompass för de lokala förhållandena i Kyrkslätt. Målet med ett program för kulturfostran är att skapa ramar för småbarnspedagogikens och undervisningens systematiska samarbete tillsammans med kulturaktörer. Programmet stöder målen i läroplanen, ger nya inlärningsmiljöer och stöder småbarnspedagogiken och skolorna i deras allmänbildande uppgift. Det gör kulturfostran planmässig, jämställd och målinriktad. Utgångspunkterna är kulturutbudet i Kyrkslätt och närområdena och lokala konstskapare, det lokala och det nationella kulturarvet och de senaste företeelserna i barn- och ungdomskulturen. Utvecklingen av det strategiska samarbetet inom kulturen fortsätter bland annat genom lokala öppna kulturforum.

Inom serviceområdet för bildning och fritid är att göra saker tillsammans och genomföra och utveckla delaktighet tillsammans med lokala aktörer en del av den normala verksamheten i enlighet med kommunstrategin. Att göra saker tillsammans kräver ändå kontinuerlig utvärdering och långsiktig utveckling så att olika kunskaper och resurser kommer till nytta för kommuninvånarnas välmående på ett så kvalitativt sätt som möjligt också i framtiden.

Inom de gemensamma tjänsterna gör kommunutvecklingsenheten operativt samarbete och träffar regelbundet aktörer inom bland annat Esbonejdens Nyföretagarcentral rf, Företagarna i Finland, Kyrksläotts företagare och Helsingforsregionens handelskammare för att främja företagande och sysselsättning. Samarbete görs också med lokala föreningar som främjar turismverksamhet, som till exempel Luckan och Porkkala Parentesen r.f.). Med samarbetsinstanserna gör man utvecklingssamarbete inom projekt och ordnar sammankomster och evenemang bland annat BusinessForum Kyrkslätt (BFK) och Kyrksläotts Rekryfestival samt webinarier om aktuella teman.

Samarbetet mellan vård- och omsorgstjänsterna, organisationerna och församlingarna har varit intensivt under år 2022. Missbrukarvårdstjänsterna har sedan år 2010 haft samarbetsgruppen *Selvästi Terveempi Elämä*, som består främst av instanser som arbetar med mental- och missbrukarvårdstjänsterna. Gruppen samlas regelbundet och samarbetar med ordnandet av evenemang: Kyrkslättsdagarna, evenemanget *De bostadslösa* natt, läger, utflykter och gruppverksamheter. Servicechef för mental- och missbrukarvårdstjänsterna Kari Kopra är den som sammankallar och är ordförande för gruppen. Utgångspunkten har varit den att kommunen ska koordinera verksamheten på området. Till samarbetsgruppen hör Kisu ry, Kirkkonummen A-Kilta ry, finska och svenska församlingen (diakoniarbetet) samt kommunens mental- och missbrukarvårdstjänster.

Sysselsättningsenheten Toimari, Navigatorn och Katalysatorn samarbetar tätt med organisationerna. Toimari samarbetar med Kisu ry och A-kilta inom verksamheten i samarbetsgruppen *Selvästi terveempi elämä*. Man samarbetar också med församlingen. Inom socialarbetet för personer i arbetsför ålder och inom invandratjänsterna samarbetar man till exempel med Kisu ry. Inom handikappservicen har samarbetet med organisationerna varit litet.

Familjetjänsterna samarbetar bland annat med Rädda Barnen rf och Mannerheims Barnskyddsförbunds Nylands distrikt: julbidrag till barnfamiljer, barnpassningshjälp, förebyggande stödfamiljverksamhet, stödfamiljer, fosterfamiljer och med Hope ry i fråga om bidrag som är avsedda för mindre bemedlade barnfamiljer.

Inom tjänster för äldre håller FRK (Finlands Röda Kors) för närvarande en läsecirkel på svenska och ordnar regelbundna konserter/evenemang för invånarna. Samarbetet har varit flexibelt. Församlingen ordnar även evenemang för invånarna och lyssnar på invånarnas önskemål (läsecirkeln är mycket populär). Inom frivilligverksamheten samarbetar man med de finska och svenska församlingarna liksom också med Röda Korsets lokala avdelningar på båda språken. Serviceenheterna samarbetar med de flesta lokala Marthaföreningarna och även Kennelförbundets kompishundar besöker olika serviceenheter. Siskot ja Simot är samarbetspartner samt Minnesförbundet och Enter. I äldrerådssamarbetet deltar sex pensionärsföreningar och i delegationen för krigsveteranärenden två veteranföreningar.

Man skulle kunna att samarbetet mellan vård- och omsorgstjänsterna och kommunens olika organisationer och församlingar fortsätter lika tätt efter att vård- och omsorgstjänsterna flyttar till Västra Nylands välfärdsområde från och med 1.1.2023.

Arbetet som görs i kundgränssnittet mellan kommunen och föreningarna för att öka kommuninvånarnas välmående stöder sig på ömsesidigt kunnande och sakkunnighet och fordrar kännedom om och identifiering av aktörer, verksamhetssätt och tjänster. I Kyrkslätts kommun finns nästan 600 föreningar, trossamfund och handelskammare. För närvarande gör kommunens olika serviceområden som en del av sin normala verksamhet målinriktat och långsiktigt samarbete med sakkännande och kunniga föreningar och organisationer som länkas till de olika serviceområdenas verksamhet. Utvecklingen av samarbetet är ändå en kontinuerlig process och målet är fortfarande att utveckla olika former för samarbete och delaktighet i enlighet med Kyrkslätts kommuns kommunstrategi.

Då social- och hälsotjänsterna övergår från kommunen till välfärdsområdena från och med 1.1.2023 bör man i kommunen föra en diskussion över hurdan inverkan övergången har bland annat på verksamhetsbidrag och hur man skulle främja utvecklingen av organisationssamarbetet till exempel som en del av den helhet för främjande av välfärd och hälsa som blir kvar i kommunen.

Föredragande

Kommundirektör Tarmo Aarnio

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar

1

ge redogörelsen ovan som svar på fullmäktigemotionen och föreslår kommunfullmäktige att fullmäktige antecknar svaret för kännedom och anser att svaret är tillräckligt och motionen slutbehandlad

2

justera protokollet för denna paragrafs del vid sammanträdet.

Behandling

Under behandlingen gav ledamot Marjut Frantsi-Lankia följande ändringsförslag:

Jag föreslår att ärendet remitteras för ny beredning med anvisningen att man tillställs en redogörelse om med vilka åtgärder och resurser man kan utöka samarbete mellan det omfattande föreningsfältet och kommunen samt öka verksamhetens planlighet och effekt.

Ändringsförslaget understödes av Timo Haapaniemi, Markus Myllyniemi, Tony Björk, Anna Sahiluoma, Anna Aintila, Antti Kilappa, Kim Åström och Ari Harinen.

Ändringsförslaget godkändes enhälligt efter att ordföranden hört sig för om det.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutade enhälligt att ärendet remitteras för ny beredning med anvisningen att man tillställs en redogörelse om med vilka åtgärder och resurser man kan utöka samarbete mellan det omfattande föreningsfältet och kommunen samt öka verksamhetens planlighet och effekt.